

27 Σεπτεμβρίου, 1996

[ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΠΟΡΗ,

Εφεσείων,

v.

MASKINFABRIKEN "SIO" A/S,

Εφεσβλήτων.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8911)

-
- 5 Κατάχρηση δικαστικής διαδικασίας — Καταχώριση δεύτερης ταυτόσημης αγωγής από αλλοδαπό ενάγοντα του οποίου η πρώτη απορρίφθηκε λόγω παρόδου απράκτου της προθεσμίας που έθετε ενδιάμεσο διάταγμα παροχής ασφάλειας εξόδων — Δεν θεωρήθηκε κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας επειδή ο ενάγων αλλοδαπός πλήρωσε τα έξοδα της πρώτης αγωγής και παραχώρησε ασφάλεια εξόδων για τη δεύτερη με την προοπτική ότι θα συνεχιζόταν και για την οποία ο εναγόμενος φρόντισε για παν ενδεχόμενο να εξασφαλιστεί πλήρως.
- 10 Ο εφεσίβλητος - ενάγων, αλλοδαπός οίκος από τη Δανία, καταχώρισε αγωγή εναντίον του εφεσείοντα - εναγομένου, στην οποία εκδόθηκε διάταγμα ασφάλειας εξόδων προς όφελός του, που όμως εξένευσε χωρίς να δοθεί η ασφάλεια με αποτέλεσμα να απορριφθεί η αγωγή.
- 15 Ο εφεσίβλητος - ενάγων, επανήλθε με δεύτερη αγωγή στην οποία ο εφεσείων - εναγόμενος, μετά την εμφάνιση, εξασφάλισε διάταγμα ασφάλειας εξόδων του μέχρι την αποπεράτωσή της και παράλληλα απαίτησε και εισπράξε τα έξοδα της πρώτης αγωγής που επιδικάστηκαν προς όφελός του.
- 20 Ο εφεσείων - εναγόμενος, επικαλέστηκε δεδικασμένο που δημιουργήθηκε με την απόφαση στην πρώτη αγωγή και κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας λόγω της καταχώρισης δεύτερης αγωγής με τις ίδιες αξιώσεις όπως η πρώτη που απορρίφθηκε.
- 25

Το πρωτόδικο Δικαστήριο, απέρριψε τις ενστάσεις του εφεσείοντα

- εναγόμενου, ο οποίος εφεσίβαλε την απόφαση.

Αποφασίστηκε ότι:

Η άμεση συμμόρφωση του εφεσίβλητου - ενάγοντα με το νέο διάταγμα που εξασφάλιζε την πληρωμή των εξόδων της νέας αγωγής μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας και η πληρωμή των εξόδων της πρώτης δίκης που καταβλήθηκαν με την προοπτική πως θα συνεχιζόταν η δεύτερη για την οποία ο εφεσείων - εναγόμενος για παν ενδεχόμενο φρόντισε να εξασφαλιστεί πλήρως, συνιστούν συμπεριφορά των διαδίκων που δεν συντηγροεί υπέρ άσκησης της διακριτικής εξουσίας του Εφετείου προς όφελος του εφεσείοντα - εναγόμενου.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα. 15

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Janov v. Morris [1981] 3 All E.R. 780,

20

Greek City Co. Ltd v. Demetriou [1983] 2 All E.R. 921,

Bailey v. Bailey [1983] 3 All E.R. 495,

Μπίλλης ν. M/yacht Allan (1990) 1 Α.Α.Δ. 83,

25

Hunter v. Chief Constable of West Midlands and Another [1981] 3 All E.R. 727,

Διευθυντής των Φυλακών ν. Τζεννάρο Περέλλα (1995) 1 Α.Α.Δ. 217,

30

Beogradska D.D. (1996) 1 Α.Α.Δ. 911,

Papayiotis Georghiou (Catering) Ltd και Άλλοι ν. Κυπριακής Δημοκρατίας (1996) 3 Α.Α.Δ. 323.

35

Έφεση.

Έφεση από τον εναγόμενο κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Νικολαΐδης, Π.Ε.Δ., Μ. Γεωργίου, Ε.Δ.) που δόθηκε στις 29.3.93 (Αρ. Αγ. 11833/91) με την οποία απορρίφθηκαν ενστάσεις του για κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας.

Μ. Κιτρομηλίδης, για τον Εφεσείοντα - Εναγόμενο.

Χρ. Καραολής για Γ. Γιάγκου, για τον Εφεσίβλητο - Ενάγοντα.

5

Cur. adv. vult.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την ομόφωνη απόφαση του Δικαστηρίου έδωσε ο Δικαστής Σ. Νικήτας.

- 10 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Δεν χρειάζεται να ακουστεί ο εφεσίβλητος. Το μόνο θέμα της έφεσης είναι κατά πόσον, υπό τις συνθήκες που θα περιγράψουμε, θεμελιώθηκε κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας. Ο εφεσίβλητος, που είναι αλλοδαπός οίκος από τη Δανία, κίνησε την αγωγή με αριθμό 2191/91 στο επαρχιακό δικαστήριο
- 15 Λευκωσίας εναντίον του εφεσείοντα. Ο τελευταίος αποτάθηκε για την κατάθεση ποσού £1.000 ως εγγύηση για τα έξοδα της δίκης. Στις 19/4/1991 εκδόθηκε εκ συμφώνου διάταγμα για παροχή τραπεζικής εγγύησης £750 μέσα στις επόμενες 30 μέρες. Τέθηκε όρος ότι σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ταχθείσα προθεσμία η
- 20 αγωγή θα είχε αυτόματα θεωρηθεί πως εγκαταλείφθηκε και απορριφθηκε. Αυτό πράγματι συνέβηκε, αφού η παραπάνω προθεσμία παρήλθε άπρακτη. Για την ακρίβεια εκδόθηκε στις 21/6/1991 ad hoc διάταγμα ύστερα από αίτηση του εφεσείοντα.

- 25 Ο εφεσίβλητος ζήτησε, την 8/11/1991, την επαναφορά της αγωγής, αλλά ο αντιδικός του έφερε ένσταση. Τελικά ο εφεσίβλητος δεν προώθησε την αίτησή του, την οποία το πρωτόδικο δικαστήριο απέρριψε, αφού προηγουμένως την είχε αποσύρει ο ίδιος. Στη συνέχεια, στις 31/12/1991, κατέθεσε στο ίδιο δικαστήριο την αγωγή
- 30 αω. 11833/91 προβάλλοντας εναντίον του εφεσείοντα τις ίδιες αξιώσεις. Αναντίρροπα η αγωγή αυτή ήταν ταυτόσημη με την απορριφθείσα.

- 35 Ο εφεσείων, μετά την εμφάνιση στη νέα αγωγή, αξίωσε με την κρινόμενη αίτηση την απόρριψή της διότι η αγωγή 2191/91 παρήγαγε δεδικασμένο αφενός και η δεύτερη αγωγή συνιστά κατάχρηση της διαδικασίας αφετέρου. Για να ολοκληρωθεί όμως η αναδρομή στα γεγονότα πρέπει να αναφέρουμε την εξής σημαντική εξέλιξη στην αγωγή 11833/91 που απετέλεσε πρωτοβουλία του εφεσείοντα.
- 40 Προηγουμένως (στις 21/4/1992) ο εφεσείων πέτυχε την έκδοση διατάγματος για την εξασφάλιση των εξόδων του μέχρι και την περάτωση της αγωγής αυτής. Παράλληλα απαίτησε - και του καταβλήθηκαν - τα έξοδα της αρχικής αγωγής, που επιδικάστηκαν προς όφελός του.

Το δικάσαν δικαστήριο αποφάσισε ότι δεν είχε προκύψει δεδικασμένο από την προγενέστερη αγωγή γιατί δεν κρίθηκε η ουσία της διαφοράς. Ούτε δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις για επίκληση της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου σε περιπτώσεις κατάχρησης διαδικασίας. Η κρίση του Δικαστηρίου αναφορικά με την ανυπαρξία δεδικασμένου δεν έχει αμφισβητηθεί. Οι λόγοι έφεσης πλήττουν μόνο το εύρημά του ότι η έγερση της υπό κρίση αγωγής δεν συνιστούσε κατάχρηση διαδικασίας και επιδιώκουν τελικά την καταστολή της δεύτερης αγωγής.

5

10

Ο δικηγόρος του εφεσείοντα τόνισε ιδιαίτερα ότι δεν υπήρξε εξήγηση για την παράλειψη συμμόρφωσης με το πρώτο διάταγμα εξασφάλισης των εξόδων. Το στοιχείο αυτό ήταν καθοριστικό για την τύχη της κρινόμενης αγωγής δεδομένου ότι μεταξύ απόρριψης της αρχικής και καταχώρησης της νέας αγωγής μεσολάβησε μια επιτάμηνη περίπου περίοδος. Η αρχή αυτή προκύπτει από τα δικαστικά προηγούμενα που χρησιμοποίησε η εκκαλούμενη απόφαση τα οποία, κατά την εισήγηση του συνηγόρου, το πρωτόδικο δικαστήριο παρερμήνευσε. Πρόκειται για τις εξής αγγλικές αποφάσεις: *Janov v. Morris* [1981] 3 All ER 780, *Greek City Co. Ltd v. Demetriou* [1983] 2 All ER 921 και *Bailey v. Bailey* [1983] 3 All ER 495. Η πρώτη απόφαση υιοθετήθηκε έμμεσα στην αγωγή ναυτοδικείου 109/89 *N. Μπίλλης v. M/Yacht Allan* (1990) 1 Α.Α.Δ. 83, εφόσον το Ναυτοδικείο (Παπαδόπουλος Δ.) τη διέκρινε από την περίπτωση που εκδίκασε.

15

20

25

Η διακριτική εξουσία του δικαστηρίου να αποτρέπει κατάχρηση των διαδικασιών του είναι βαθιά ριζωμένη στους θεσμούς της δικαιοσύνης που είχαμε δεχθεί και αναπτύξει. Χωρίς το όπλο αυτό, το όλο σύστημα απονομής της δικαιοσύνης θα μπορούσε να καταντήσει άθυρμα στα χέρια των επιτηδίων. Παράλληλα θα επερχόταν επικίνδυνη υπονόμηση και αποδυνάμωση της κοινωνικής αποστολής της δικαιοσύνης. Η εξουσία του δικαστηρίου, όπως τόνισε ο λόρδος Diplock στο ψηλότερο δυνατό επίπεδο της δικαστικής κρίσης, στην *Hunter v. Chief Constable of West Midlands and Another* [1981] 3 All ER 727, 729, έχει σύμφυτο χαρακτήρα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κάθε πρόσφορη περίπτωση για την περιφρούρηση της αποτελεσματικής λειτουργίας των δικαστικών διαδικασιών.

30

35

40

“...this is a case about abuse of the process of the High Court. It concerns the inherent power which any court of justice must possess to prevent misuse of its procedure in a way which, although not inconsistent with the literal application of its procedural rules,

would nevertheless be manifestly unfair to a party to litigation before it, or would otherwise bring the administration of justice into disrepute among right-thinking people. The circumstances in which abuse of process can arise are very varied; those which give rise to the instant appeal must surely be unique. It would, in my view, be most unwise if this House were to use this occasion to say anything that might be taken as limiting to fixed categories the kinds of circumstances in which the court has a duty (I disavow the word discretion) to exercise this salutary power."

Τη θέση των κυπριακών δικαστηρίων αναπτύσσει η απόφαση της Ολομέλειας του Δικαστηρίου στην υπόθεση *Διευθυντής των Φυλακών v. Αναφορικά με αίτηση του Τζενάρο Περέλλα για την έκδοση εντάλματος της φύσεως Habeas Corpus* (1995) 1 Α.Α.Δ. 217.

"Η δικαιοδοσία για την παρεμπόδιση, περιστολή, απόρριψη ή αναστολή διαδικασίας που συνιστά κατάχρηση των δικαιοδοσιών του Δικαστηρίου, εκπηγάει από την ίδια τη φύση της δικαστικής λειτουργίας που έχει ως λόγο το δίκαιο και μέσο τους μηχανισμούς που προάγουν την κατίσχυσή του. Γι' αυτό, η δικαιοδοσία για τη χρήση πρόσφορων μέσων για την παρεμπόδιση κατάχρησης των δικαιοδοσιών είναι σύμφυτη, ενυπάρχει σε κάθε Δικαστήριο, απόρροια της κυριαρχίας των Δικαστηρίων στους μηχανισμούς για την απονομή της δικαιοσύνης. Τα μέσα για την αποτροπή της κατάχρησης της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου, δε συναρτούνται με οποιοδήποτε συγκεκριμένο διάταγμα ή διατάγματα· μπορεί να προσλάβουν οποιαδήποτε μορφή που επιβάλλει η ανάγκη στη συγκεκριμένη περίπτωση για την περιφρούρηση του σκοπού για τον οποίο παρέχονται οι δικαιοδοσίες του Δικαστηρίου."

Βλέπε περαιτέρω την πιο πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στην Πολιτική Έφεση Αρ. 9495 στην *αίτηση της Beogradska D.D.*, ημερομηνίας 6/9/1996.

Η υπόθεση *Janov v. Morris*, ανωτέρω, στην οποία έδωσε ιδιαίτερη έμφαση ο κ. Κιτρομηλίδης, έχει διαφορετικό υπόστρωμα γεγονότων. Και εν πάση περιπτώσει δεν είχε αναγάγει την καθυστέρηση ή την έλλειψη εξήγησης για την παράλειψη σε απόλυτο κανόνα ή απόλυτο κριτήριο. Τούτο προκύπτει σαφώς από το εξής απόσπασμα της απόφασης στη σελίδα 785:

"...I regard it as a matter of discretion to be exercised having regard to the circumstances of the particular case. In this case

there had, from first to last, been no explanation whatever by the plaintiff why there was the 10-month delay before the application to strike out the first action in March 1980. There was no explanation at all why he failed to comply with the 'unless' order, and there has been no indication in this present action that he intends to comply with the orders of the court any more than he did in the first action. Indeed he is still in contempt of court." 5

Οι παρατηρήσεις της Ολομέλειας στην Α.Ε. 1516 και άλλες **Panayiotis Georghiou (Catering) v. Δημοκρατίας**, ημερομηνίας 19/7/1996, που ασφαλώς εφαρμόζονται εδώ, διέπονται από το ίδιο πνεύμα. 10

Η κατάσταση που παρουσιάζει η παρούσα υπόθεση έχει ειδικό διαφορά από εκείνη στην αγγλική υπόθεση στην οποία η δεύτερη διαδικασία διαγράφηκε ως καταχρηστική. Είναι πρώτα η φύση του διατάγματος. Είναι όμως και η άμεση συμμόρφωση με το νέο διάταγμα που εξασφάλισε την πληρωμή των εξόδων της νέας αγωγής μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας. Πέραν τούτου υπάρχει και άλλος λόγος που θα μας εμπόδιζε να ασκήσουμε τη δικαιοδοσία μας προς όφελος του εφεσείοντα. Είναι φανερό πως τα έξοδα της πρώτης δίκης καταβλήθηκαν με την προοπτική πως θα συνεχιζόταν η δεύτερη για την οποία ο εφεσείων φρόντισε για παν ενδεχόμενο να εξασφαλιστεί πλήρως. Δεν θα ήταν ορθό και δίκαιο να επιβραβεύσουμε τη συμπεριφορά αυτή, η οποία ασφαλώς δεν συνηγορεί υπέρ της άσκησης της διακριτικής μας εξουσίας προς όφελος του εφεσείοντα. 20 25

Απορρίπτουμε την έφεση ως αβάσιμη. Τα έξοδα επιδικάζονται εναντίον του εφεσείοντα. 30

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.